

OVAM/VITO ringtesten afval - bodem AARDE 2016

INHOUD

0. BELANGRIJKE WIJZIGINGEN T.O.V. 2015 / AANDACHTSPUNTEN 2016 ...	2
0.1 <u>Samenvallende distributies met ORKA&BACIL 2016 (LNE water)</u>	2
0.2 <u>Pakketten</u>	2
1. IDENTIFICATIE.....	4
1.1 <u>Opdrachtgever</u>	4
1.2 <u>Opdrachtuitvoerder(s)</u>	4
1.3 <u>Coördinatie (ringtestorganisator)</u>	4
2. BESCHRIJVEND GEDEELTE.....	5
2.1 <u>Beschrijving</u>	5
2.2 <u>Doelstelling</u>	5
2.3 <u>Uitbesteding analyse(s)</u>	5
3. JAARPROGRAMMA 2016	6
3.1 <u>Inhoud</u>	6
3.2 <u>Distributie van de monsters</u>	8
3.3 <u>Analyse</u>	9
3.4 <u>Rapportering</u>	9
3.5 <u>Verwerking van de ringtestresultaten</u>	11
3.6 <u>Rapportering van de beoordeling naar de laboratoria</u>	11
4. INSCHRIJVINGSMODALITEITEN	12
BIJLAGE 1 : LIJST PAKKETTEN MET OPSOMMING VAN DE PARAMETERS	14
BIJLAGE 2 FORMULIER UITBESTEDINGEN	21
PAKKETTEN “AFVALSTOFFEN EN ANDERE MATERIALEN”	21
BIJLAGE 3 : FORMULIER UITBESTEDINGEN	22
PAKKETTEN “BODEM-GRONDWATER” RINGTEST 2016	22

0. BELANGRIJKE WIJZIGINGEN T.O.V. 2015 / AANDACHTSPUNTEN 2016

0.1 Samenvallende distributies met ORKA&BACIL 2016 (LNE water)

In 2016 wordt het pakket grondwater (G1) aangeboden in de eerste distributie van het ringtestschema AARDE. Deze distributie valt samen met de eerste distributie voor ORKA&BACIL 2016 (LNE). Dit laat toe om bepaalde grondwatermonsters voor beide ringtesten te benutten. Het betreft hier stalen voor volgende parameters: totaal cyanide, fenolen en organochloorpesticiden. De voor deze grondwatermonsters verkregen resultaten zullen in principe als één geheel verwerkt worden, m.a.w. er zullen geen aparte statistische kengetallen en z-scores voor ORKA&BACIL of AARDE berekend worden. Voor de beoordeling op pakketbasis wordt, zoals voorheen, wel enkel rekening gehouden met de parameters van het betreffende pakket.

Let op : **Inschrijven dient steeds voor elke bevoegde overheid te gebeuren.** Voor labo's die inschrijven voor de LNE-pakketten (telkens deeldomein GW) : W.5.8, W.7.3, W.7.11 en het OVAM-pakket G1 is een gereduceerd tarief voorzien.

0.2 Pakketten

- In 2016 zal er voor "afvalstoffen en andere materialen" slechts 1 ringtest worden georganiseerd namelijk voor pakket A.7 (Asbest);
- Voor alle pakketten van "bodem, deeldomein bodemsanering" worden er in 2016 - met uitzondering van pakket B.3.2 (monostortplaats) - ringtesten aangeboden.

0.3 Transport van monsters

In 2016 zal de wijze waarop de ringtestmonsters getransporteerd worden, steekproefsgewijs gecontroleerd worden. Met eventuele non-conformiteiten die hierbij vastgesteld worden zal rekening gehouden worden bij de verwerking van de ringtest. Bijkomend zullen voor dergelijke non-conformiteiten de nodige corrigerende maatregelen gevraagd worden, bv. via een auditrapport.

0.4 Eventuele problemen m.b.t. monsters

Het afgelopen jaar is meermaals vastgesteld dat eventuele problemen m.b.t. de monsters die vastgesteld werden bij aankomst van de monsters in het laboratorium of bij het in opwerking nemen (bv. glasbreuk, lekkage, abnormaal uitzicht of gedrag van het monster, ...) pas bij de rapportering aan VITO gemeld werden. Deze problemen dienen – zoals ook verder in de infobundel wordt aangegeven – onmiddellijk aan VITO (ringtest@vito.be) gemeld te worden.

Gevraagd wordt om aan de mail, die hiervoor naar VITO gestuurd wordt, foto's toe te voegen die de eventuele problemen duidelijk illustreren.

0.5 Rapportering

In het verleden is gebleken dat sommige laboratoria op het rapporteerformulier niet alle gevraagde informatie m.b.t. een analyseresultaat invullen, waardoor bv. de datum waarop de analyse gestart werd of het principe van de toegepaste methode niet meegedeeld wordt. We vragen nogmaals expliciet om hieraan de nodige aandacht te besteden. Indien essentiële informatie ontbreekt zal hiermee rekening gehouden worden bij de verwerking van de ringtest; bij erkende laboratoria kan dit ook leiden tot een extra audit om de toepassing van de gebruikseisen van de erkenning te verifiëren.

1. IDENTIFICATIE

1.1 Opdrachtgever

OVAM
Afdeling Afval- en Materialenbeheer
Afdeling Bodembeheer
Stationsstraat 110
2800 MECHELEN

1.2 Opdrachtuitvoerder(s)

Laboratoria die:

- erkend zijn of wensen te worden als laboratorium in de discipline "afvalstoffen en andere materialen" en voor de discipline "bodem, deeldomein bodemsanering" volgens het besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake erkenningen met betrekking tot het leefmilieu (VLAREL);
- op vrijwillige basis of op uitnodiging wensen deel te nemen.

1.3 Coördinatie (ringtestorganisator)

VITO
Boeretang 200
B-2400 Mol

Verantwoordelijken:

COR (coördinator van het proefschema): Hilde Van den Broeck
TVP (technisch verantwoordelijk voor de proefobjecten): Mai Wevers en Bart Baeyens
C&A (contactpersoon en administratief medewerker): Heidi Hensen
MDV (medewerker dataverwerking): Toon De Ceuster

Contactpersoon planning, communicatie, verdeling monsters:

Heidi Hensen
+32 (0)14/335904
ringtest@vito.be

2. BESCHRIJVEND GEDEELTE

2.1 Beschrijving

VITO ondersteunt de OVAM, ondermeer door de jaarlijkse organisatie van de ringtest 'AARDE'. AARDE staat voor Afvalstoffen Analyse Ringtesten als Derdelijnscontrole voor Erkenning. Deze ringtest omvat een aantal pakketten binnen de domeinen bodem, grondwater en afvalstoffen/materialen.

2.2 Doelstelling

Een uniforme kwaliteitscontrole uitvoeren van de OVAM-erkende laboratoria voor afval- en bodem- en grondwateranalyse (derdelijnscontrole). Ook niet-erkende laboratoria dienen aan de voormelde kwaliteitscontrole deel te nemen indien ze een OVAM-erkenning wensen te behalen.

Deze ringtesten dienen in eerste instantie beschouwd te worden als een instrument dat de deelnemende laboratoria toelaat de kwaliteit van de uitgevoerde analyses aan te tonen. Hierdoor kunnen eventuele afwijkingen opgespoord worden en kunnen er aldus corrigerende maatregelen getroffen worden. Afwijkingen kunnen ondermeer bestaan in het significant minder goed presteren dan de overige erkende laboratoria, het niet voldoen aan bepaalde prestatie-eisen uit de regelgeving, ...

Van de erkende laboratoria wordt verwacht dat zij de monsters van ringtesten met dezelfde methoden en voorzorgen behandelen als routinemonsters (bijv. geen rapportering van een gemiddelde waarde indien niet gebruikelijk voor routinemonsters, geen strengere criteria voor vrijgave van resultaten van ringtesten, ...). Tijdens audits en/of via het opvragen van ruwe/verwerkte data kan dit steekproefsgewijs geverifieerd worden.

Vrijwillige deelname aan deze ringtest buiten de OVAM-erkenning is mogelijk, bijvoorbeeld in het kader van interne kwaliteitszorg, mits voorafgaandelijke goedkeuring door OVAM.

Het signaleren van algemene methodologische problemen bij de erkende laboratoria.

Desgevallend zal het referentielaboratorium de problematiek nader onderzoeken en, eventueel via de werkgroepen met de erkende laboratoria, streven naar het optimaliseren van bestaande en/of ontwikkelen van nieuwe analysemethoden.

2.3 Uitbesteding analyse(s)

In het VLAREL wordt vermeld dat het laboratorium tot 10 % van de parameters van een pakket mag uitbesteden aan een daarvoor erkend laboratorium mits een schriftelijke overeenkomst wordt toegevoegd aan de erkenningsaanvraag. Deze regeling is bedoeld voor parameters die een specifieke apparatuur vereisen (bv klei, vlampunt) en/of slechts sporadisch worden geanalyseerd.

Een parameter die behoort tot een componentgroep die met dezelfde analysetechniek wordt bepaald, kan niet uitbesteed worden. Bijvoorbeeld 1,1-dichloorethaan wordt zoals de andere oplosmiddelen bepaald met CMA/3/E en valt niet onder de uitbestedingsregeling.

De OVAM-erkende laboratoria en laboratoria die erkend wensen te worden door OVAM dienen na te gaan welke parameters uitbesteed worden en/of dit gebeurt aan een daartoe OVAM-erkend laboratorium. De overzichtslijst van de thans erkende laboratoria vindt u via de link op de OVAM-website <http://www.ovam.be/erkende-laboratoria> . U dient wel nog het erkende laboratorium te contacteren om zekerheid te bekomen dat ze de voormelde parameters zelf analyseren. De uitbestedingsregeling mag de gestelde kwaliteitseisen in het CMA niet in het gedrang brengen (bv respecteren maximale conserveringstermijnen vanaf de monsterneming cfr CMA/1/B).

Voor de discipline "afvalstoffen en andere materialen" en voor de discipline "bodem, deeldomein bodemsanering" vragen wij u uw uitbestedingen (inclusief uitbestedingen die betrekking hebben op pakketten waarvoor geen ringtest georganiseerd wordt) ten laatste op 15 januari 2016 te melden per mail aan:

- OVAM, Afdeling Bodembeheer, t.a.v. mevr. Dominique Suys (dsuys@ovam.be) voor de discipline bodem, deeldomein bodemsanering
- OVAM, Afdeling Afval- en Materialenbeheer, t.a.v. dhr. Luc Debaene (ldebaene@ovam.be) voor de discipline afvalstoffen en andere materialen

U gebruikt hiervoor het(de) formulier(en) in bijlage 2 en/of 3, en voegt een kopie van de overeenkomst(en) toe.

3. JAARPROGRAMMA 2016

3.1 Inhoud

In opdracht van OVAM organiseert VITO jaarlijks voor een selectief gamma aan pakketten een ringtest, waarbij het hele programma gespreid wordt over meerdere distributies. De aangeboden monstertypes zijn reële afvalstoffen en andere materialen, grondwater en bodems, waaraan te bepalen componenten en/of andere stoffen kunnen toegevoegd zijn.

VITO is als organisator van proficiency testen geaccrediteerd volgens de NBN EN ISO/IEC 17043:2010 norm (BELAC-certificaat nr. 045-PT). Het actuele toepassingsgebied van dit certificaat is beschikbaar via <http://emis.vito.be/ringtesten-het-kader-van-erkenningsaanvragen>. De data-verwerking via Algoritme A wordt enkel onder accreditatie gerapporteerd indien de statistische kengetallen op minimum 10 resultaten zijn gebaseerd.

Uit de volgende tabel kan afgeleid worden welke pakketten in 2016 zullen worden aangeboden en in welke distributie, onder voorbehoud van voldoende deelnemers. De inhoud van de pakketten, met vermelding van de parameters die in de ringtest aangeboden zullen worden, is vermeld in Bijlage 1.

Pakket (nieuw)	Beschrijving	Distributie-datum	Kostenbijdrage voor OVAM-erkende laboratoria (EUR, excl. BTW)	Kosten voor overige deelnemers** (EUR, excl. BTW)
A.7	Asbest	12/10/2016	688,00	1376,00
B.1	Bodem – vast deel	02/03/2016	782,00	1564,00
B.2	Uitgegraven bodem	02/03/2016	331,00	662,00
B.3.1	Waterbodem – gebruik als bodem	02/03/2016	452,00	904,00
G1	Grondwater	27/01/2016	908,00*	1816,00*
+ vaste kost per labo voor inschrijving OVAM ringtesten (AARDE 2016) onafhankelijk van aantal pakketten			452,00	904,00
Optioneel - Resultaten in de vorm van een tekstbestand (txt-file naast pdf-file)			100,00	200,00

* Indien het labo ook inschrijft voor de ringtest ORKA & BACIL (LNEwater) dan geldt een korting van 15% indien ingeschreven wordt voor minstens een van de volgende pakketten: W.5.8 (GW), W.7.3 (GW), W.7.11 (GW);

** Bij een eerste deelname voor een pakket, om de erkenning voor dat pakket te behalen, is de ringtest gratis

OVAM ringtesten afval - bodem (AARDE 2016)

VITO behoudt zich het recht voor om in de loop van 2016 kleine wijzigingen aan te brengen aan de aangeboden parameters, matrices en/of distributiedata. De laboratoria worden van de wijzigingen op de hoogte gebracht, voorafgaand aan de ringtest.

Indien zich minder dan 7 laboratoria aanmelden die erkend zijn of willen worden, zal voor het betreffende parameterpakket geen ringtest georganiseerd worden. Ingeschreven laboratoria worden hiervan vóór de vooropgestelde distributiedatum op de hoogte gebracht.

De kostenbijdrage in de kolom 'kostenbijdrage voor OVAM-erkende laboratoria' in bovenstaande tabel geldt voor laboratoria die voor het betreffende pakket erkend zijn en erkend wensen te blijven.

Laboratoria die erkend willen worden of die een uitbreiding van hun huidige erkenning wensen in de discipline "afvalstoffen en andere materialen" resp. in de discipline "bodem, deeldomein bodemsanering" kunnen in 2016 gratis deelnemen aan de ringtest voor betreffende pakketten, op voorwaarde dat ze nog niet eerder gratis deelgenomen hebben voor de betreffende pakketten en dat ze hun intentie tot het behalen van de erkenning voor betreffende pakketten bevestigen aan VITO uiterlijk op 14 december 2015 (cfr. de e-mail 'Vorbereiding VITO-auditplanning 2016' die op 24/11/2015 verstuurd werd door audit@vito.be)

Laboratoria die vrijwillig deelnemen, bv. in het kader van interne kwaliteitszorg, dienen de volledige kosten te betalen, zoals weergegeven in de kolom 'kosten voor overige deelnemers'. De volledige kosten zijn eveneens van toepassing voor laboratoria die met het oog op het bekomen of uitbreiden van de erkenning in 2015 of eerder reeds gratis deelgenomen hebben voor de betreffende pakketten, maar de erkenning nog niet behaald hebben op de datum van distributie van de ringtestmonsters voor 2016.

Bij annulering van de deelname aan één of meerdere pakketten op minder dan 10 werkdagen vóór de distributiedatum, blijft het laboratorium de kosten volgens bovenstaande tabel verschuldigd. Bij vroeger annuleren wordt een administratiekost van 100 euro (excl. BTW) gefactureerd voor het geheel van de op dat ogenblik geannuleerde monsters.

3.2 Distributie van de monsters

Ongeveer een week vóór de distributiedatum zullen de ingeschreven laboratoria via e-mail verwittigd worden dat de belangrijkste richtlijnen i.v.m. de te analyseren monsters, de toegepaste conservering en specifieke aandachtspunten bij het in opwerking nemen (houdbaarheid, ...) kunnen geconsulteerd worden in 'Robin'.

OVAM ringtesten afval - bodem (AARDE 2016)

De monsters dienen afgehaald te worden op het VITO-domein (Boeretang 200, B-2400 Mol). Bij de ophaling dient de vertegenwoordiger/koerier van het laboratorium de overzichtslijst van de aangeboden monsters na te kijken en te ondertekenen voor ontvangst van de monsters. Laboratoria dienen zelf de nodige voorzorgen te treffen (koelwagen of koelboxen, ...) om de monsters intact te transporteren naar het laboratorium. De koerier dient hiervan op de hoogte gebracht te worden indien het laboratorium de monsters niet zelf komt ophalen. Belangrijk is dat een voldoende aantal koelboxen / voldoende koelcapaciteit wordt voorzien voor de op te halen recipiënten.

Eventuele problemen m.b.t. de monsters die vastgesteld worden bij het consulteren van het monsteroverzicht, bij aankomst van de monsters in het laboratorium of bij het in opwerking nemen (bv. glasbreuk, lekkage, ...) dienen onverwijld aan VITO gemeld te worden. Gevraagd wordt om aan de mail, die hiervoor naar VITO gestuurd wordt, foto's toe te voegen die de eventuele problemen duidelijk illustreren.

3.3 Analyse

De toe te passen analysemethoden zijn opgenomen in het Compendium voor monsterneming en analyse (CMA, <http://www.emis.vito.be/node/260>) en in recent geactualiseerde of nieuwe methoden (<http://www.emis.vito.be/node/267>).

In de ringtest AARDE 2016 moeten de geactualiseerde methoden t.o.v. de versie van 29 januari 2015 toegepast worden. Het betreft de ministerieel goedgekeurde versie van 2016 (publicatie hiervan in het Belgisch Staatsblad wordt verwacht begin 2016) of in het geval dat de versie van 2016 nog niet beschikbaar is op het ogenblik van de ringtestdistributie, de ONTWERPMETHODEN 'wijzigingen t.o.v. Ministerieel goedgekeurde versie van 29 januari 2015' of de versie van 29 januari 2015 (B.S. 18/02/2015) indien voor de betreffende parameter(groep) geen methode bij de ontwerpmethoden 'wijzigingen t.o.v. Ministerieel goedgekeurde versie van 29 januari 2015' staat vermeld. *Uitzondering hierop is methode CMA/3/T (Multimethode GC-MS/MS) die NIET mag toegepast worden in de ringtesten AARDE 2016.*

Indien voor een welbepaalde parameter geen methode in het CMA voorhanden is, wordt verwezen naar de methoden en de volgorde zoals ze in art. 45 §2 van het VLAREL zijn opgesomd. In dit geval dient de gevolgde methode vermeld te worden bij rapportage van de resultaten.

3.4 Rapportering

De laboratoria dienen hun resultaten te rapporteren via een elektronisch invulformulier, dat ten laatste op de dag van de ophaling ter beschikking wordt

OVAM ringtesten afval - bodem (AARDE 2016)

gesteld in 'Robin'. Het ingevulde formulier dient binnen de vooropgestelde rapporteertermijn geüpload te worden in deze webapplicatie. Indien na het uploaden geen ontvangstbevestiging volgt vanuit 'Robin' of indien het uploaden in 'Robin' niet lukt, dient het ingevulde bestand binnen de vooropgestelde rapporteertermijn naar ringtest@vito.be gemaïld te worden, met een toelichting van de problemen bij het uploaden.

De te gebruiken eenheden staan op het formulier vermeld; deze kunnen om praktische redenen afwijken van de geldende regelgeving, hoewel dit zoveel mogelijk zal worden vermeden.

Indien een te analyseren component niet of vrijwel niet aanwezig blijkt in het betreffende monster, dienen de laboratoria de rapporteergrens in te vullen die ze in routine voor dit monstertype/-volume hanteren; in de voorafgaande cel van het rekenblad dient dan een "<"-teken geplaatst te worden.

Bij de rapportering van parameter(s) waarvoor het erkende laboratorium een goedgekeurde uitbestedingsregeling heeft getroffen, moet de vermelding 'uitbested' ingevuld worden.

Op het rapporteerformulier dient ook **alle gevraagde informatie** m.b.t. een analyseresultaat, zoals bv. de datum van analyse en het principe van de toegepaste methode, ingevuld te worden.

Per laboratorium wordt slechts één set resultaten aanvaard, tenzij anders vermeld in de specifieke richtlijnen per distributie. In principe dient steeds het eerste resultaat waarvan de kwaliteitsparameters voldoen aan de door het laboratorium gestelde eisen (cfr. het geldende analysevoorschrift) te worden gerapporteerd. Er mogen geen gemiddelde waarden gerapporteerd worden indien dit niet de standaard werkwijze is voor de desbetreffende parameter.

Voor de ringtesten van 2016 gelden volgende rapporteertermijnen:

Distributie	Distributie-datum	Pakket	Uiterste datum voor rapportering
D1(LNE, OVAM)	27/01/2016	G.1	10/02/2016
D2 (OVAM)	02/03/2016	B.1, B.2, B.3.1	16/03/2016
D3 (OVAM)	12/10/2016	A.7	26/10/2016

3.5 Ruwe data

De volledige ruwe data dienen niet langer aan VITO bezorgd te worden, maar wel gedurende min. 3 jaar in het laboratorium beschikbaar gehouden te worden (tenzij in geval van vrijwillige deelname). Na de uiterste datum voor indiening van

OVAM ringtesten afval - bodem (AARDE 2016)

de resultaten kan, conform VLAREL Bijlage 10, voor bepaalde parameters nog wel specifieke informatie opgevraagd worden die de laboratoria dan op korte termijn aan VITO dienen over te maken.

3.5 Verwerking van de ringtestresultaten

De verwerking van de ringtestresultaten zal gebeuren met behulp van z-scores, waarbij de statistische kengetallen gebaseerd zijn op de robuuste statistische methode (algoritme A - ISO 13528).

Bij het samenstellen van de dataset waarmee de statistische kengetallen berekend worden, wordt rekening gehouden met de erkenningsstatus van de deelnemende laboratoria.

De verwerking en beoordeling van de resultaten van een laboratorium op parameterbasis zal schriftelijk gebeuren volgens bijlage 10 van VLAREL, met eventuele aanvullingen zoals aangekondigd uiterlijk op de distributiedatum van de ringtestmonsters.

De vermelding 'uitbested' krijgt de appreciatie 'goed' indien hiervoor een door OVAM goedgekeurde uitbestedingsregeling werd getroffen. Indien geen goedgekeurde uitbestedingsregeling werd ingediend, wordt het resultaat als slecht beschouwd.

3.6 Rapportering van de beoordeling naar de laboratoria

Er wordt naar gestreefd om uiterlijk 6 werkweken na de einddatum voor rapportering het individuele rapport met een overzicht (in pdf-format) van de eigen meetwaarden en de resultaten van de verwerking in de labo-account (in 'Robin') van elk van de deelnemende laboratoria te plaatsen. De webapplicatie is zodanig beveiligd dat een labo enkel toegang heeft tot zijn eigen individueel rapport.

Indien gewenst kan een labo de resultaten ook in de vorm van een txt-bestand aangeleverd krijgen. Hiervoor dient jaarlijks wel een administratieve kost betaald te worden.

Conform de bepalingen van de ISO 17043 norm kan een deelnemer bezwaar aantekenen tegen de beoordeling op parameterniveau. Het gemotiveerd bezwaar dient uiterlijk 1 week na de verspreiding van het individueel rapport aan de coördinator van het ringtestschema (ringtest@vito.be) overgemaakt te worden en zal dan als klacht behandeld worden.

VITO zal aan de bevoegde afdelingen van OVAM een kopie overmaken van de individuele rapporten van laboratoria die voor één of meerdere pakketten erkend

OVAM ringtesten afval - bodem (AARDE 2016)

zijn of erkend wensen te worden, met vrijgave van de naam van het betreffende laboratorium. Voor het overige worden de door de laboratoria overgemaakte resultaten en informatie confidentieel behandeld.

4. INSCHRIJVINGSMODALITEITEN

Laboratoria die nog geen labo-account in 'Robin' hebben, dienen dit aan VITO te melden (ringtest@vito.be). Zij zullen via e-mail de uitnodiging ontvangen om zich via de webapplicatie 'Robin' te registreren als deelnemer aan de OVAM/VITO ringtesten (AARDE 2016). Hierin zijn ook richtlijnen i.v.m. de verdere administratieve afhandeling van de inschrijving (facturatie, ...) opgenomen.

In 'Robin' is een tabel opgeladen waarmee de inschrijving van uw laboratorium voor een aantal pakketten reeds vooraf ingevuld wordt. Het betreft de pakketten waarvoor u - in het kader van uw erkenning - verplicht dient deel te nemen aan de ringtest. U dient de pakketten waarvoor u wenst deel te nemen te verifiëren en te vervolledigen. Indien uw labo niet wenst deel te nemen voor een pakket kan u de inschrijving voor het betreffende pakket manueel verwijderen. U dient er wel rekening mee te houden dat, bij verwijdering van de inschrijving voor een pakket waarvoor uw labo erkend is, OVAM de procedure voor het schorsen of opheffen van de erkenning voor het betreffende pakket kan starten. Indien u geen erkenning voor een bepaald pakket meer wenst, moet dit gemeld worden aan OVAM.

Gelieve contact op te nemen met VITO indien u niet automatisch zou ingeschreven zijn voor pakketten waarvoor uw labo erkend is.

Wij vragen u ook om de gegevens in 'Robin' te actualiseren bv. contactpersonen te verwijderen (bv. omwille van pensionering, uit diensttreding, ...) of toe te voegen. In de webapplicatie dient aangeduid te worden voor welke distributies de opgegeven contactpersonen informatie wensen te ontvangen.

De **inschrijving** en keuze van de pakketten dient **uiterlijk op woensdag 6/01/2016** voltooid te zijn.

Op het ogenblik dat u een bevestigingsmail vanuit 'Robin' ontvangt is de inschrijving van uw laboratorium in orde.

Indien u problemen heeft met het gebruik van de webapplicatie, gelieve contact op te nemen met VITO:

- Toon De Ceuster (014/335905)
- Heidi Hensen (014/335904)

OVAM ringtesten afval - bodem (AARDE 2016)

Het insturen van de overeenkomst(en) van de **uitbesteding**(en) t.a.v. OVAM dient **uiterlijk op 15 januari 2016** te gebeuren.

BIJLAGE 1 : LIJST PAKKETTEN MET OPSOMMING VAN DE PARAMETERS

Er zullen geen monsters voorzien worden voor de doorstreepte pakketten/parameters

A AFVAL

~~MA monsternemingen van afvalstoffen en andere materialen en monstervoorbehandeling ter plaatse~~

~~MA.1 bagger en ruimingsspecie~~

~~MA.2 gebruik als meststof/bodemverbeterend middel~~

~~MA.3 gebruik als bouwstof vaste stoffen~~

~~MA.4 verbranden~~

~~MA.5 storten~~

~~MA.6 eindproducten bij de verwerking van dierlijk afval~~

~~MA.7 asbest~~

~~MA.7.1 asbest in hopen~~

~~MA.7.2 asbest in lagen~~

~~A.2 — gebruik als meststof/bodemverbeterend middel~~

~~A.2.1 — gebruik als meststof/bodemverbeterend middel — anorganische parameters:~~

~~zuurtegraad, droogrest/vocht, organische stof, totale stikstof, difosforpentoxide, nitraatstikstof en ammoniakale stikstof, geleidbaarheid~~

~~metalen (totaalconcentratie) :~~

~~arsen, cadmium, chroom, koper, kwik, lood, nikkel en zink~~

~~A.2.2 — gebruik als meststof/bodemverbeterend middel — organische parameters:~~

~~BTEXS:~~

~~benzeen, toluen, ethylbenzeen, som xylenen en styreen~~

~~alkanen:~~

~~hexaan, heptaan en octaan~~

~~chloorkoolwaterstoffen :~~

~~monochloorbenzeen, 1,2-dichloorbenzeen, 1,3-dichloorbenzeen, 1,4-~~

~~dichloorbenzeen, som trichloorbenzenen, som tetrachloorbenzenen,~~

~~pentachloorbenzeen en hexachloorbenzeen, 1,2-dichloorethaan,~~

~~dichloormethaan, trichloormethaan, trichlooretheen, tetrachloormethaan,~~

tetrachlooretheen, vinylchloride, 1,1,1-trichloorethaan, 1,1,2-trichloorethaan, 1,1-dichloorethaan, cis+trans-1,2-dichlooretheen,

polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK):
naftaleen, benzo(a)pyreen, fenantreen, fluoranteen, benzo(a)antraceen, chryseen,
benzo(b)fluoranteen, benzo(k)fluoranteen, benzo(ghi)peryleen, indeno(1,2,3-cd)pyreen

minerale olie

polychloorbifenylen (PCB):
PCB 28, PCB 52, PCB 101, PCB 118, PCB 138, PCB 153, PCB 180

A.2.3 — gebruik als meststof/bodemverbeterend middel — specifieke parameters:

steentjes, groter dan 5 mm
graad van verontreiniging (glas, metaal, kunststoffen) groter dan 2 mm
kiemkrachtige zaden
fytotoxiciteit
rijpheidsgraad
stabiliteit met gesloten respirometer

A.3 — gebruik als bouwstof

A.3.1 — gebruik als niet vormgegeven bouwstof (inclusief matrix waterbodem):

droogrest

metalen (totaalconcentratie en uitloogbare fractie via kolomtest):
arseen, cadmium, chroom, koper, kwik, lood, nikkel en zink

BTEXS:

benzeen, toluen, ethylbenzeen, som-xylenen en styreen

Alkanen:

hexaan, heptaan en octaan

polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK):
naftaleen, benzo(a)pyreen, fenantreen, fluoranteen, benzo(a)antraceen, chryseen,
benzo(b)fluoranteen, benzo(k)fluoranteen, benzo(ghi)peryleen, indeno(1,2,3-cd)pyreen

minerale olie

polychloorbifenylen (PCB):
PCB 28, PCB 52, PCB 101, PCB 118, PCB 138, PCB 153, PCB 180

~~A.3.2 — gebruik als vormgegeven bouwstof:
dit pakket is een uitbreiding van het volledige pakket A.3.1~~

~~metalen (uitloegbare fractie met maximale beschikbaarheidstest en via standtest):~~

~~arsen, cadmium, chroom, koper, kwik, lood, nikkel en zink~~

~~pH, sulfaat, chloriden en calcium (via uitloging in de maximale beschikbaarheidstest en in de standtest)~~

~~geleidbaarheid (via uitloging in de standtest)~~

~~A.4 — verbranden:~~

~~droogrest, vlampunt, gloeiverlies, totaal organische koolstof (TOC), calorische waarde, pentachloorfenol (PCP), benzo(a)pyreen, chloriden, fluoriden, zwavel, EOX~~

~~metalen (totaalconcentratie):~~

~~cadmium, thallium, kwik, antimoon, arsen, lood, chroom, kobalt, koper, mangaan, nikkel, vanadium en tin~~

~~polychloorbifenylen (PCB)~~

~~PCB 28, PCB 52, PCB 101, PCB 118, PCB 138, PCB 153, PCB 180~~

~~A.5 — storten (inclusief matrix waterbodern)~~

~~A.5.1 — storten — algernene parameters:~~

~~droogrest, minerale olie met GC-FID, extraheerbare apolaire koolwaterstoffen met IR, gloeiverlies, totaal organische koolstof (TOC), totaal oplosmiddelen (aspecifiek), totaal extraheerbare organohalogenverbindingen (EOX), steekvastheid (afschuifspanning)~~

~~metalen (totaalconcentratie): arsen, thallium, kwik, cadmium, beryllium, barium, lood, chroom, koper, nikkel, zink, molybdeen, antimoon en seleen~~

~~Vrije cyaniden~~

~~Fluoriden~~

~~1-stapsschudproef met bepaling in eluaat van:~~

~~pH, arsen, barium, lood, cadmium, chroom totaal, chroom VI, koper, nikkel, kwik, zink, molybdeen, antimoon, seleen, fluoride, cyanide (totaal), ammonium, nitriet, chloride, sulfaat, totaal opgeloste vaste stoffen (TDS), opgeloste organische koolstof (DOC), fenolindex~~

~~A.5.2 — storten — specifieke organische parameters:~~

~~monocyclische aromatische koolwaterstoffen (BTEXS) :
benzeen, toluen, ethylbenzeen, som xylenen, styreen~~

~~polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK):
naftaleen, benzo(a)pyreen, fenantreen, fluoranteen, benzo(a)antracene, chryseen,
benzo(b)fluoranteen, benzo(k)fluoranteen, benzo(ghi)peryleen, indeno(1,2,3-
cd)pyreen~~

~~polychloorbifenylen (PCB):
PCB 28, PCB 52, PCB 101, PCB 118, PCB 138, PCB 153, PCB 180~~

~~A.5.3 storten — vezelvrijstelling van asbest~~

~~A.6 — microbiologische bepalingen op de eindproducten van verwerkt dierlijk
afval:~~

~~Salmonella
Enterobacteriaceae
Clostridium perfringens~~

~~A.7 asbest~~

B.1 bodem – vaste deel

klei

organisch materiaal

metalen (totaalconcentratie):

arsen, cadmium, chroom, koper, kwik, lood, nikkel, zink

cyaniden:

vrije cyaniden, niet-chlooroxideerbare cyaniden

monocyclische aromatische koolwaterstoffen:

benzeen, toluen, ethylbenzeen, som xylenen, styreen

1,2,3-trimethylbenzeen, 1,2,4-trimethylbenzeen, 1,3,5-trimethylbenzeen

alkanen:

hexaan, heptaan en octaan

chloorkoolwaterstoffen:

dichloormethaan, trichloormethaan, tetrachloormethaan, vinylchloride, 1,1-dichloorethaan, 1,2-dichloorethaan, cis+trans-1,2-dichlooretheen, 1,1,1-trichloorethaan, 1,1,2-trichloorethaan, trichlooretheen, tetrachlooretheen, monochloorbenzeen, 1,2-dichloorbenzeen, 1,3-dichloorbenzeen, 1,4-dichloorbenzeen, som trichloorbenzenen, som tetrachloorbenzenen, pentachloorbenzeen en hexachloorbenzeen

chloorfenolen:

2-chloorfenol, 2,4-dichloorfenol, 2,4,5-trichloorfenol, 2,4,6-trichloorfenol, 2,3,4,6-tetrachloorfenol, pentachloorfenol

methyltertiarbutylether

minerale olie

polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK):

naftaleen, acenaftyleen, acenaften, fluoreen, fenantreen, antraceen, fluoranteen, pyreen, benzo(a)antraceen, chryseen, benzo(b)fluoranteen, benzo(k)fluoranteen, benzo(a)pyreen, indeno(1,2,3-cd)pyreen, dibenzo(a,h)antraceen, benzo(ghi)peryleen

pH (KCl)

B.2 uitgegraven bodem

Dit pakket is een uitbreiding van het volledige pakket B.1

polychloorbifenylen (PCB):

PCB 28, PCB 52, PCB 101, PCB 118, PCB 138, PCB 153, PCB 180

stenen

~~bodemvreemde materialen~~

schudtest met bepaling in eluaat van:

arsen, cadmium, chroom, koper, kwik, lood, nikkel, zink, pH en geleidbaarheid

B.3 WATERBODEM

B.3.1 gebruik als bodem

Dit pakket is een uitbreiding van het volledige pakket B.1

droogrest

TOC

minerale olie

organochloorpesticiden (OCP):

aldrin, dieldrin, chloordaan (α en γ - isomeer), DDT, DDE, DDD,
hexachloorcyclohexaan (α , β en γ - isomeer), endosulfan (α , β en sulfaat)

polychloorbifenylen (PCB):

PCB 28, PCB 52, PCB 101, PCB 118, PCB 138, PCB 153, PCB 180

polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK):

naftaleen, acenaftyleen, acenaften, fluoreen, fenantreen, antraceen, fluoranteen,
pyreen, benzo(a)antraceen, chryseen, benzo(b)fluoranteen, benzo(k)fluoranteen,
benzo(a)pyreen, indeno(1,2,3-cd)pyreen, dibenzo(a,h)antraceen,
benzo(ghi)peryleen

B.3.2 monostortplaats

Dit pakket is een uitbreiding van het volledige pakket B.3.1

~~extraheerbare apolaire koolwaterstoffen met IR~~

~~totaal oplosmiddelen (aspecifiek)~~

~~totaal extraheerbare organohalogeenvverbindingen (EOX)~~

~~steekvastheid (afschuifspanning)~~

~~gløeiverlies~~

~~1-stapsschudproef met bepaling in eluaat van:~~

~~pH, arsen, barium, lood, cadmium, chroom totaal, chroom VI, koper, nikkel,
kwik, zink, molybdeen, antimoon, seleen, fluoride, cyanide, ammonium, nitriet,
chloride, sulfaat, totaal opgeloste vaste stoffen (TDS), opgeloste organische
koolstof (DOC), fenolindex~~

G1 GRONDWATER

metalen (totaalconcentratie):

arsen, cadmium, chroom, koper, kwik, lood, nikkel, zink
chroom VI

cyaniden:

totaal cyaniden

monocyclische aromatische koolwaterstoffen :

benzeen, toluen, ethylbenzeen, som xylenen, styreen
1,2,3-trimethylbenzeen, 1,2,4-trimethylbenzeen, 1,3,5-trimethylbenzeen

chloorkoolwaterstoffen:

dichloormethaan, trichloormethaan, tetrachloormethaan, vinylchloride, 1,1-dichloorethaan, 1,2-dichloorethaan, cis+trans-1,2-dichlooretheen, 1,1,1-trichloorethaan, 1,1,2-trichloorethaan, trichlooretheen, tetrachlooretheen, monochloorbenzeen, 1,2-dichloorbenzeen, 1,3-dichloorbenzeen, 1,4-dichloorbenzeen, som trichloorbenzenen, som tetrachloorbenzenen, pentachloorbenzeen en hexachloorbenzeen

chloorfenolen:

2-chloorfenol, 2,4-dichloorfenol, 2,4,5-trichloorfenol, 2,4,6-trichloorfenol, 2,3,4,6-tetrachloorfenol, pentachloorfenol

methyltertiairbutylether

minerale olie

polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK):

naftaleen, acenaftyleen, acenaften, fluoreen, fenantreen, antraceen, fluoranteen, pyreen, benzo(a)antraceen, chryseen, benzo(b)fluoranteen, benzo(k)fluoranteen, benzo(a)pyreen, indeno(1,2,3-cd)pyreen, dibenzo(a,h)antraceen, benzo(ghi)peryleen

organochloorpesticiden (OCP):

aldrin, dieldrin, chloordaan (cis+trans), DDT, DDE, DDD, hexachloorcyclohexaan (α , β en γ - isomeer), endosulfan (α , β en sulfaat)

BIJLAGE 2 FORMULIER UITBESTEDINGEN PAKKETTEN “AFVALSTOFFEN EN ANDERE MATERIALEN”

Per mail uiterlijk op 15 januari 2016 aan OVAM naar Idebaene@ovam.be en aan VITO naar ringtest@vito.be

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	
Naam :	
Exploitatiezetel :	
Contactpersoon :	
Tel.nr :	e-mail :
Datum aanvraag :	Handtekening: .....

PAKKET	PARAMETER(S)	OVEREENKOMST (IN BIJLAGE)

BIJLAGE 3 : FORMULIER UITBESTEDINGEN PAKKETTEN “BODEM-GRONDWATER” RINGTEST 2016

Per mail uiterlijk op 15 januari 2016 bezorgen aan OVAM naar dsuys@ovam.be en aan VITO per mail naar ringtest@vito.be

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	
Naam :	
Exploitatietzettel :	
Contactpersoon :	
Tel.nr :	e-mail :
Datum aanvraag :	Handtekening: .....

ANALYSE PAKKET	PARAMETER(S)	OVEREENKOMST (IN BIJLAGE)